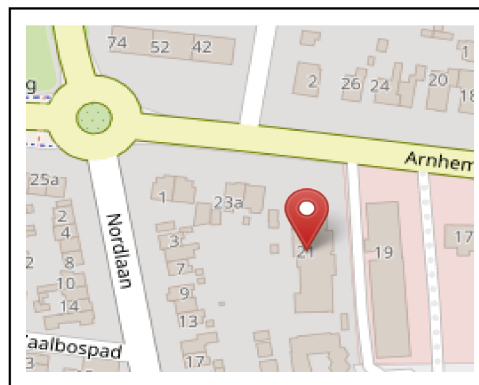

Villa Nieuw ter Horn
Arnhemsestraatweg 21
6881 NC Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000241
Inschrijving register 22 november 2008
Kadastrale aanduiding Velp F 1639

Historie en ligging:

Dit pand, genaamd "Nieuw Ter Horn" werd rond 1880-1885 als woonhuis gebouwd aan de Arnhemsestraatweg. De villa is ontworpen in een eclectische stijl waarin vooral de invloeden van het neoclassicisme herkenbaar is. Momenteel is het pand in gebruik als bejaardenoord, voor welke het aan de achterzijde is voorzien van een één laags aanbouw. Aan de voorzijde van het pand bevindt zich een voorterrein dat in gebruik is als parkeerterrein. Dit wordt van de straat gescheiden door een heg en vier gietijzeren zeshoekige hekposten met bloemmotieven en verdiepte velden. Hiertussen bevond zich oorspronkelijk een, nog gedeeltelijk aanwezig ijzeren spijlenhek. Achter het pand bevindt zich nog een diepe tuin waarachter zich het voormalige koetshuis bevindt. In de tuin zijn nog enkele oude beuken, taxusbomen en coniferen aanwezig. Het grote koetshuis behoort niet meer bij het pand, maar is onderdeel geworden van de achterliggende Evangelische kerk aan de Nordlaan. Het heeft geschilderde baksteengevels, gemetseld in kruisverband. Het zadeldak met wolfeinden is belegd met betonpannen. De zichtbare zijgevel heeft vijf segmentboogvormige spaar nissen met daarin een viertal kleinere getoogde vensters met ijzeren 18-ruits ramen. De spaar nissen zijn gescheiden door geblokte pilasters. Het koetshuis valt wegens ingrijpende wijzigingen niet onder te beschermen objecten.

Plattegrond en opbouw:

Het blokvormige pand heeft twee bouwlagen en is gedekt met een afgeplat schilddak, dat belegd is met gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse pannen. Op het dak bevinden zich enkele gepleisterde schoorstenen. Op alle schilden bevinden zich dakkapellen. De halfronde dakkapel op het voorschild is origineel maar heeft nieuwe ramen. Het huis heeft twee bouwlagen en wordt aan de bovenzijde afgesloten met een omlopende architraaflijst, een vlak fries en een geprofileerde kroonlijst op consoles. Alle gevels zijn gepleisterd en hebben horizontale insnijdingen. De gevelhoeken en de risaliet in de middenas van de voorgevel zijn voorzien van pilasters met bossagewerk ter hoogte van de begane grond en verdiepte panelen met een cirkelvormig motief op de verdieping. De pilasters worden aan de bovenzijde afgesloten met een console die de kroonlijst ondersteunt. De omlopende plint is uitgevoerd in hardsteen.

Voorgevel:

De voorgevel van het pand heeft een symmetrische indeling met vijf traveeën. De middelste travee is risalerend en bevat de ingangspartij. De voorgevel en de risaliet hebben aan weerszijden pilasters die op de begane grond met gebosseerde blokken zijn uitgevoerd en op de verdieping voorzien zijn van verdiepte panelen met een cirkelvormig motief. De verspringende kroonlijst wordt ter plaatse van de risaliet ondersteund door consoles. In het fries bevinden zich drie verdiepte panelen.

Daaronder is in reliëf de oorspronkelijke naam van het pand aangebracht. Op de verdieping bevond zich in de risaliet oorspronkelijk een in het gevelvlak liggend balkon. Tegenwoordig is dit dichtgezet en voorzien van niet oorspronkelijke deuren. De balustrade is nog wel aanwezig. De ingangspartij daaronder heeft nog de oorspronkelijke terugliggende dubbele deur met glasvulling en daarboven een licht getoogd bovenlicht. Een drietal hardstenen treden, waarvan de laatste een klein bordes vormt, leiden naar deze deur. De metalen luifel boven de ingang is niet oorspronkelijk. De verdieping scheiding wordt benadrukt door een driedubbele en geprofileerde cordonlijst waarvan de bovenste gevormd wordt door de doorlopende en verspringende vensterdorpels van de verdieping. In de twee gevelvelden daar tussen bevinden zich in het bovenste veld, onder de vensters op beide bouwlagen, panelen met verticale groeven. In contrast daarmee bevindt zich in de risaliet op dezelfde hoogte een paneel met opgelegde verticale elementen. De vensters op de begane grond hebben een getoogde bovenzijde en bestaan uit schuiframen. De gepleisterde segmentbogen zetten zich in een horizontale vlakke band door en zijn voorzien van sluitstenen met een diamantkop. Oorspronkelijk waren alle vensters in de voorgevel voorzien van luiken met een glasvulling. Deze luiken zijn inmiddels verdwenen. De duimen zijn echter nog in de kozijnen aanwezig. De verdieping-vensters zijn recht afgesloten en uitgevoerd als schuifraam (oorspronkelijk T-schuiframen). Aan de bovenzijde zijn ze voorzien van een geprofileerde doorlopende lijst die ter hoogte van de vensters verspringt en op de plek van de sluitstenen voorzien is van gestucte kopjes met festoenen.

Linker zijgevel:

Deze gevel heeft op de verdieping vier vensterassen, waarvan de buitenste smaller zijn uitgevoerd dan de daartussen liggende assen een verdiept liggend blind veld hebben. De twee smalle assen zijn voorzien van een draairaam met bovenlicht. De detaillering van de gevel is identiek aan die van de voorgevel. Op de begane grond bevindt zich een niet oorspronkelijke, plat gedekte garageaanbouw met links daarvan een nieuw raam. De vensters op de begane grond zijn evenals die in de voorgevel getoogd. Boven de garage zijn nog net twee getoogde en blind uitgevoerde venster-nissen zichtbaar. Op het dakschild bevinden zich twee gepleisterde schoorstenen er een nieuwe dakkapel met halfronde afsluiting.

Achtergevel:

De achtergevel is voorzien van een niet originele aanbouw met één bouwlaag. De gevel wordt verder aan het zicht onttrokken door een liftkoker die boven de dakrand uitsteekt en een ijzeren brandtrap. De vensters in deze gevel zijn vernieuwd. Een nieuw aangebrachte branddeur doorbreekt de goot.

Rechter zijgevel:

Deze gevel heeft drie vensterassen en een asymmetrische indeling. De detaillering is identiek aan die van de voorgevel. Tussen de eerste en tweede vensteras bevindt zich een pilaster. Links hiervan een dubbele deur met houten trapje en getoogd bovenlicht en een onderliggend keldervenster. Daarboven een originele vensteropening met een vernieuwde invulling. Rechts hiervan op de verdieping nog een origineel I-schuit-raam met 2-ruits bovenlicht en een draairaam met bovenlicht. Op de begane grond bevindt zich uiterst rechts nog een T-schuifraam met links daarvan een venster met vernieuwde invulling.

Interieur:

Het interieur bevat in de hal een houten trap met gesneden trappaal en balusters in Neo-Lodewijk XVI stijl. In de gang ligt tevens nog de originele marmeren vloer. In

het interieur zijn verder nog houten paneeldeuren, een enkele schouw, schuifdeuren binnenluiken en zitjes voor de vensters in de voorgevel en vlakke kooflijsten onder de plafonds terug te vinden. Ook de voordeur is aan de binnenzijde voorzien van binnenluiken. De kelder onder het pand is uitgevoerd met troggewelfjes.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- Als onderdeel van de grotendeels nog uit villa's en herenhuizen bestaande bebouwing aan de Arnhemsestraatweg uit de periode voor 1940. Het heeft als zodanig ook een ensemblewaarde.

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik; Opvallend is de rijke detaillering van het pand met hoekpilasters en als mensenhoofdjes uitgevoerde sluitstenen op de verdieping. Het pand heeft aan de achterzijde verbouwingen ondergaan, die echter vanaf de straat niet zichtbaar zijn.
- als goed voorbeeld van een villa in eclectische stijl met neoclassicistische invloed.
- vanwege meerdere waardevolle en voor de gemeente Rheden zeldzame interieuronderdelen, zoals de hal met de in fraai snijwerk uitgevoerde trappartij en de marmeren vloeren.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2c, 2d. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en e van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voorgevel Villa Nieuw Ter Horn – 2016

Foto: Wim Smallegange / Fotoclub Veluwezoom

© CC BY-NC-ND